نایب رییس انجمن ملی پسته: کاهش تولید و نوسان نرخ ارز علت اصلی گرانی پسته/ رتبه سوم ایران در تولید پسته

جلیل کاربخش راوری با بیان اینکه کاهش تولید و نوسان نرخ ارز علت اصلی گرانی پسته در بازار است، گفت: ایران از لحاظ میزان تولید پسته در جهان رتبه سوم را دارد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی(اگروفودنیوز)، به نقل از ایرنا؛ جلیل کاربخش راوری در خصوص وضعیت تولید پسته و افزایش قیمت این محصول در بازار، اظهار داشت: طی سال‌های اخیر به دلیل خشکسالی‌های پی‌درپی، کاهش آب‌های سطحی و زیرزمینی و کاهش دوره‌های آبیاری باغات و سرمازدگی، تولید این محصول به ویژه در استان کرمان به شدت روند کاهش داشته است.

نایب رییس هیات امنای انجمن ملی پسته ایران افزود: پیش از این استان کرمان ۹۰ درصد تولید پسته کشور را داشت، اما در سال ۱۴۰۰ – ۱۴۰۱ در اثر سرمازدگی باغات که در فروردین ماه ۱۴۰۱ رخ داد، آسیب دیدند و با کاهش تولید این استان عملاً تولید کشور کاهش می‌یابد.

وی یکی دیگر از مشکلات کاهش تولید را نهاده‌های مورد نیاز بخش

باغبانی از جمله سموم وارداتی مورد تایید کشورهای خریداری پسته ایران مطرح کرد و گفت: اکنون به دلیل تحریم‌های ظالمانه علیه ایران امکان واردات این نهاده‌ها وجود ندارد؛ بنابراین برخی کشورها از خرید پسته امتناع می‌کنند.

کاربخش، با بیان اینکه آمریکا طی سال‌های اخیر سطح زیرکشت پسته خود را افزایش داده است، بیان کرد: در دهه ۸۰ ایران رتبه نخست تولید و صادرات پسته در دنیا را داشت و بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده به شمار می‌رفت، اما در اواخر دهه ۹۰ به دلیل تغییر اقلیم رتبه دوم تولید را کسب کرد و امسال به دلیل کاهش شدید تولید این محصول، رتبه سوم تولید دنیا را دارا شد.

نایب رییس هیات امنای انجمن ملی پسته ایران با بیان اینکه سالانه حدود ۶۰۰ هزار تن پسته در دنیا تولید می‌شود، گفت: طبق آخرین آمار شورای جهانی خشکبار در سال ۲۰۲۲ – ۲۰۲۳ آمریکا با تولید ۳۸۶ هزار تن، ترکیه با تولید ۲۰۰ هزار تن و ایران با تولید ۱۱۵ هزار تن به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم تولید پسته جهان را دارند.

وی خاطرنشان کرد: بر اساس آمار سال ۲۰۲۱ – ۲۰۲۲ ایران با تولید ۱۳۵ هزار تن، آمریکا ۱۲۸ هزار تن و ترکیه ۶۸ هزار تن رتبه‌های اول تا سوم جهان را دارا بودند؛ البته آمار پسته ترکیه با پوست تر محاسبه می‌شود که موجب افزایش وزن تولید خواهد شد، اما پسته آمریکا و ایران با پوست خشک محاسبه می‌شود.

۸۵ درصد تولید پسته ایران صادراتی است

نایب رییس هیات امنای انجمن ملی پسته ایران با بیان اینکه سالانه ۸۵ درصد تولید پسته ایران به کشورهای هدف صادر می‌شود، افزود: مبنای قیمت پسته نرخ ارز است و با کاهش تولید، صادرات آن نیز نسبت به سال‌های گذشته کاهش یافته است؛ اما این امر در تقاضای جهانی پسته ایران تاثیری نداشته، علی‌رغم اینکه تقاضا در داخل کشور کاهشی بوده است.

وی اظهار داشت: پیش از ورود آمریکا به عرصه تجارت پسته جهانی، قیمت هر کیلوگرم پسته در جهان بین ۴ تا ۴.۵ دلار بود؛ اما با ورود آمریکا به بازار پسته تجارت بین‌الملل قیمت هر کیلوگرم پسته آمریکایی در بازار بین ۸ تا ۹ دلار و پسته ایرانی بین ۸ تا ۱۰ دلار قیمت پیدا کرد.

کاربخش اضافه کرد: آمریکا برای جلوگیری از ورود پسته ایرانی به بازار داخلی خود، تعرفه‌گذاری بالایی برای این محصول انجام داده تا پسته ایرانی وارد بازار آمریکا نشود.

نایب رییس هیات امنای انجمن ملی پسته ایران علت بالابودن قیمت پسته ایرانی نسبت به آمریکایی را در بازار جهانی مزیت پسته ایرانی به دلیل تنوع واریته‌های تولیدی، داشتن چربی بالا برای تست شدن و برشته شدن، طعم و مزه متفاوت و وزن مغز با عیار ۵۵ گرم عنوان کرد و گفت: اکنون واریته‌های پسته در ایران بیش از ۷۰ نوع و عیار مغز آن ۵۵ گرم است.

به گفته وی، پسته آمریکایی این تنوع واریته را ندارد و وزن مغز با عیار نهایتاً ۵۱ گرم تولید می‌شود.

کاربخش ایران تصریح کرد: اکنون کشورهای عربی پسته کله‌قوچی، هندی‌ها پسته احمدآقایی و چین پسته فندقی را تقاضا دارند که این مزیتی برای ایران است.

نایب رییس هیات امنای انجمن ملی پسته، از علل کاهش صادرات پسته ایرانی در چهار سال گذشته را پیمان سپاری ارزی، نرخ تکلیفی دانست و اضافه کرد: به دلیل این که نرخ نیمایی پایین‌تر از نرخ بازار آزاد بود برخی از صادرکنندگان از چرخه تجارتت خارج شدند.

وی تاکید کرد: پیمان سپاری ارزی به عنوان سیاست کنترل ارز و یکی از ابزارهایی است که دولت‌ها آن را با هدف جلوگیری از کاهش قدرت ملی خود در سطح جهانی به کار می‌گیرند، از زمان اجرای پیمان سپاری ارزی خریداران و فروشندگان داخلی ارز، مجبور می‌شوند که وجوه ارزی خود را تحت شرایط مشخصی از سوی دولت و بانک‌های تعیین شده و بر اساس سامانه راه‌اندازی شده، خریداری کنند یا به فروش برسانند.

تولید پسته در اکثر استان‌های کشور

نایب رییس هیات امنای انجمن ملی پسته ایران با بیان اینکه پسته در سطح ۴۵۰ هزار هکتار از اراضی کشور تولید می‌شود، گفت: طبق آمار وزارت جهاد کشاورزی پسته در ۲۷ استان کشور تولید می‌شود؛ اما اصل تولید پسته کشور مربوط به استان‌های کرمان، سمنان و خراسان بوده که تولیدکنندگان بزرگ کشور بودند.

وی اضافه کرد: اکنون تولید پسته در خراسان رضوی ۶۰ هزار تن،

کرمان نزدیک ۳۰ هزار تن و دیگر استان‌های کشور در مجموع ۴۶ هزار تن است، در حالی که در سال‌های گذشته تولید پسته کرمان حدود ۲۰۰ هزار تن بوده است.

کاربخش با اشاره به اینکه باغات پسته کرمان وضعیت مناسبی ندارد، افزود: به طور حتم باید برای باغات پسته کرمان چاره‌ای اندیشید؛ زیرا از دست رفتن این باغات نگران‌کننده است.

کف قیمت پسته در بازار ۴۰۰ هزار تومان است

وی قیمت فعلی پسته در کشور را بر اساس کاهش تولید و نوسان نرخ ارز و برحسب کیفیت و رتبه‌بندی بین ۴۰۰ تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن تومان دانست و افزود: اکنون مصرف پسته خانوار ایرانی بسیار کاهش یافته؛ اما تقاضای جهانی پسته کاهشی نیست.

بر اساس این گزارش، ایران با صادرات ۱۷۴ میلیون یورو پسته به اروپا و چین در سال میلادی گذشته پس از آمریکا دومین صادرکننده پسته به این دو منطقه شناخته شد.

به گفته مرکز آمار کمیسیون اروپا (یورو استات) در سال ۲۰۲۲ صادرات پسته ایران به اروپا ۱۱۱ میلیون یورو بوده که نسبت به سال قبل ۴۲ درصد افت داشته است.

ایران در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۱۹۲ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده بود.

سرویس خبری: صنعت غذا

منبع: ایرنا